

Cirkev a zákony

Význam katolíckej viery v Írsku výrazne presahuje náboženský rozmer, tam je doslova národovtorným prvkom a základom írskoho vymedzenia sa proti susedným Angličanom. V máloktovej európskej krajine preto má či aspoň mala cirkev také výsadné postavenie a takú autoritu ako v Írsku. Keď napriek tomu v írskom parlamente prijímú koalícia a opozícia dohromady uznesenie odsudzujúce Vatikán, neukazuje to len vážnosť posledného tamjšieho škandálu s pedofilnými kňazmi. Ukazuje to tiež, nakoľko je dokonca aj Írsko iné, než si ho v katolíckej cirkvi predstavujú, a ako ďaleko má od reálneho sveta ten, do ktorého sa cirkev a najmä jej najvyššie vedenie stále uzatvárajú. Problém nie je v tom, že má cirkev iný pohľad na mnohé otázky morálky a pravidiel každodenného života než väčšina spoločnosti (nielen) vo vyspelom západnom svete. Dalo by sa naopak povedať, že je jej úlohou ísť tak tro-

chu proti prúdu a ponúkať alternatívu k prevládajúcim názorom. Problém je, ak má vedenie cirkvi pocit, že vďaka tomu stojí nad zákonmi platnými v demokratických právnych štátoch, a dokonca že ju čokoľvek, najmä však ochrana vlastnej povesti oprávňuje kryť zločiny spáchané jej služobníkmi. To totiž Vatikán urobil, keď írskym cirkevným hodnostárom v podstate prikázal, aby ignorovali aj vlastný skorší záväzok a polícii nehlásili podozrenia zo zneužívania detí. Potom už nijako neprekvapí, že jeden z týchto biskupov poverený práve „ochranou“ detí polícii klamal a takéto zločiny zatajoval ešte v roku 2009. Čiže v čase, keď už škandál horel naplno, slušní ľudia boli na podobné pokrytectvo právom veľmi alergickí a najmä - keď sa Vatikán sa na všetky strany dušoval svojou otvorenosťou i rúznym postupom proti previnilcom. Neprekvapí, len rozosmutní.

Peter Morvay
SME 23.7.2011

Modlitby za plačúce Nórsko...

Nórsky kráľ Harald V. vyzval svojich krajanov, aby „v najhoršej národnej kríze od druhej svetovej vojny“ stáli pri sebe a vzájomne sa podporovali. Páchateľ dvojitého útoku v Nórsku, ktorý si vyžiadaval 92 obetí, priznal svoju zodpovednosť za čin. Ten podľa všetkého dlho plánoval. Tridsaťdvaročného Nóra Andersa Behringa Breivika zatkli za strelbu na mládežníckom tábore vládnej Robotníckej strany na ostrove Utøya, kde zomrelo 85 ľudí, ako aj za bombový útok v centre Osla, ktorý si vyžiadaval ďalších 7 mŕtvych. Útoky plánoval dlhý čas, najneskôr od jesene 2009. Vyplýva to z 1500-stranového manifestu zverejneného na internete, ktorého autorom je s veľkou pravdepodobnosťou Breivik, a v ktorom avizuje svoje vražedné úmysly. Manifest, čiastočne písaný ako denník, obsahuje návody na výrobu bomby, vyznania Breivika z islamofóbie, ako aj to, ako začal podnikáť v poľnohos-

podárstve, aby sa pripravil na útoky. Západní lídri odsúdili zbabelý dvojité útok v Nórsku, Barack Obama vyjadril Nórsku svoju osobnú sústrasť a vyzval krajinu sveta na zvýšenie spolupráce v boji proti terorizmu. Predseda Európskej komisie José Manuel Barroso povedal, že takýto útok by nik nečakal v Nórsku, ktoré je známe svojím mierovým úsilím v zahraničí. Hlbokú ľútosť nad následkami útokov v hlavnom meste Osle a ozbrojeného útoku v mládežníckom tábore na ostrove Utøya vyjadril prezident SR Ivan Gašparovič v sústrastnom telegrame, ktorý poslal nórskeho kráľovi Haraldovi V. Vyslanec pápeža Benedikta XVI. v Nórsku Paul Tscherrig vyjadril smútok nad hrôzostrašnými útokmi v Nórsku a označil ich za „šialenstvo“. Uviedol, že rímskokatolícka cirkev sa modlí za obeť. V katedrále v Osle sa včera konala smútočná bohoslužba.

TASR/AP, Šport 25.7.2011

Roztržka Vatikán - Dublin

Vatikán odvolal svojho veľvyšlanca z Írska na konzultácie. Diplomatically tak protestuje proti ostrej kritike, ktorej írski zákonodarcovia podrobili Svätú stolicu za to, že údajne nariaďovala tamjším biskupom nehlásiť polícii prípady podozrenia zo zneužívania detí kňazmi.

(čtk), Pravda 26.7.2011

Cirkev sa ospravedlnila

Austrálska katolícka cirkev sa ospravedlnila za kontroverznú praktiku z 50., 60. a 70. rokov minulého storočia, keď nútila mladé a slobodné matky, aby proti svojej vôli poskytli deti na adopciu. Ako uviedli vo vyhlásení zdravotnícka organizácia Catholic Health Australia a rád Milosrdných sestier z mesta Singleton, odoberanie detí bolo kedysi bežné v „mnohých pôrodniciach na celom území Austrálie“, z dnešného pohľadu je však táto prax „hlboko poľutovaniahodná“. „Uvedomujeme si bolesť z odlúčenia a straty pocitovaných vtedy a pocitovaných teraz matkami, otcami, deťmi, rodinami a inými, ktorých poškodili vtedajšie postupy,“ uvádza sa vo vyhlásení. Organizácia Catholic Health Australia, ktorá prevádzkuje desiatky nemocníc a zariadení pre seniorov, podľa vlastných slov nedokáže odhadnúť, koľkým ľuďom nútené adopcie poznačili život. Cirkev pritom súhlasí so závermi parlamentného vyšetrovacieho výboru v štáte Nový Južný Wales spred 11 rokov, podľa ktorých bola táto praktika scestná, neetická a nezákonná. Otázkou nútených adopcií sa v súčasnosti zaoberá federálny parlament, pričom doteraz prijal vyše 300 podnetov týkajúcich sa prípadov siahajúcich od 50. rokov až do roku 1987.

sita, Pravda 26.7.2011

Uberkultúrna vojna

Anders Behring Breivick nie je žiaden frustrovaný copywriter s notebookom na lízing, ktorý rozpúta kultúrnu vojnu len preto, že by chcel byť spisovateľom, no musí platiť hypotéku. Breivick je nórsky masový vrah, ktorý podľa prvých správ zavraždil najmenej 95 ľudí. Vo viac ako tisícpäťstostranovom manifeste na „obranu“ Európy pred islamom, politickou korektnosťou, liberalizmom, ktorý nie je, ako inak, ničím iným, ako modernou formou marxizmu, vyzval na novú krížovú výpravu. Nie, nemáte halucinácie, nečítate formulácie a výzvy konzervatívnych slovenských webov, týždenníka, stránky nadácií a inštitúcií. Ich autori, správcovia a sympatizanti sú odhodlaní „brániť“ kresťanskú Európu aj na najtemnejších diskusných fórach. Breivick síce nemal čas, odvahy, peniaze na to, aby si to rozdal na férovku s islamistami vo výcvikových táboroch v Hindukúši, ale zato ukázal, ako systematicky sa s vnútorným nepriateľom dokáže vyrovnáť doma. Podľa New York Times strieľal aj do mŕtvych, aby sa náhodou nestalo, že sa medzi nimi ukryjú nejakí živí. Strieľal do detí, lebo zlo treba zničiť v zárodku, do zvrátenej liberálnej mládeže, ktorá verí v multikultúrny charakter spoločnosti. Aká náhoda, že Breivick, zabíjal v Európe v čase, keď do Haagu odletelo z Belehradu lietadlo s posledným hľadaným zločinom Hadžičom. Aj ten začal svoju tragickú kariéru bojovníka proti multikulturalizmu v Bosne Emira Kusturicu a skončil ako vyrezávač chorvátskych a bosniackych jazykov a očí vo Vukovare. Keď pred pár rokmi nebohý Ján K. Myšľanov upozornil, že jeden slovenský spisovateľ sa na stránkach platených nemeckou telekomunikačnou korporáciou oddáva podobným úvahám ako dnes Breivick, ozval sa mi jej vydavateľ a neskôr nejaký právnik. Vydavateľ mi vynadal, ako vedľa len deti z malého mesta, a právnik sa nám za uverejnenie Myšľanovovho článku vyhrážal zničením. Multikulturalizmus, ktorý ani jeden z nich nikdy nezažili, začínal byť na Slovensku moderným terčom. Útočiť na Židov veľmi nebolo ako, keďže iní aktéri kultúrnej vojny ich už zlikvidovali, na Rómov sa tiež nedalo, lebo predsa len sa cez rómske projekty dajú získať nadačné peniaze, tak ostávali len moslimovia a liberáli. Vínou zato, že sa takýto slovník dostal do spoločenskej diskusie, dnes nesú aj ma-

Hodnotí veľvyslanec

O útokoch v Nórsku sme sa rozprávali aj so slovenským veľvyslancom v Nórsku. Jeho excelenciou Dušanom Rozborom: „Pracovníci zastupiteľského úradu dostali pokyn zostať vo svojich domovoch a nevzdávať sa. Samozrejme pri zachovávaní všetkých našich bezpečnostných opatrení. A vlastne to boli prvé momenty. Ďalej sme to sledovali v televízii, v médiách, v našich médiách, a potom následne som komunikoval s ústredím s úradom prezidenta republiky ministerstvom zahraničných vecí, teda aj s úradom predsedníčky vlády. Spracovávali sme sústrastné telegramy, ktoré som poskytol tunajším najvyšším činiteľom. Miestne úrady a polícia sú organizované. Sú dobre organizované. Ale aj pre nich to bolo neočakávané. Samozrejme bol to moment prekvapenia a prvý šok, keď sa dostali z toho prvého šoku, nasledoval druhý šok. Tým ďalším šokom bola strelba na ostrove Utoya a myslím si,

že pre každého Nóra bol tretím veľkým šokom, že išlo o nórskeho občana, že išlo o Nóra, že išlo o jedného z nich. Tá dnešná omša, ktorú celebraval biskup Ule Kvarme, na ktorej sa zúčastnili najvyšší činitelia vrátane kráľovskej rodiny vlády, diplomatického zboru, parlamentu. Niesla sa v duchu smútok a nádej. Nádej znamená dostať sa späť do normálu, do pôvodných koľají. Pravicoví radikáli nemajú tú silu, aby mohli prerásť do nejakého významnejšieho, dôležitejšieho, silného hnutia, ale nemožno vylúčiť, že páchatel, Breivik, má nejakých sympatizantov. A to, že si stanovil také tri vlastne etapy toho svojho pôsobenia. Po prvé je to to, čo si učinil. Po druhé je to medializácia. To sa deje. Píše sa o ňom, hovorí sa o ňom na celostránkových komentároch, čiže to je druhá etapa. Tretia etapa. On sa potrebuje dostať pred súd, aby mohol hlásať svoju ideológiu, svoje názory.“

TA3, 24.7.2011

Nenávidí multikulturalizmus

Strojca najväčšej nórskej tragédie od druhej svetovej vojny sa už ku všetkému priznal. Aj k strelbe na ostrove Utoya aj k výbuchu v Osle. Prihlásil sa aj k manifestu, ktorý zverejnil deň pred útokmi na internete. Podrobne v ňom popisuje svoje názory a plánovanie útokov. Spomína aj Českú republiku, kde chcel nelegálne kúpiť zbrane.

Michaela Janotová, redaktorka : „Anders Breivik polícii povedal, že činy ľutuje, ale neuznal, že išlo o kriminálny čin. Svoje konanie chce vysvetliť na zajtrajšom súdnom pojednávaní. Veľa však už je známe z jeho manifestu. Ide o 1500 stranový podrobný denník doplnený aj videom. Materiál nazval Európska deklarácia nezávislosti. Predstavuje v ňom svoje extrémistické názory a odpor k multikulturalizmu. Je presvedčený o tom, že treba začať revolúciu, ktorá môže zbaviť Európu Moslimov. Breivik ďalej popisuje prí-

pravy na útoky. Vrávi, že na základe istého dokumentu televízie BBC si myslel, že v Prahe získa ľahko nelegálne zbrane. A tak sa na jeseň 2010 vybral na niekoľko dní do Českej metropoly. Napokon však hovorí, že Praha nie je vôbec brlohom zločinu. Cítil som sa tam bezpečnejšie ako v Osle a odchádzal som odtiaľ ako milovník krásy, dodáva Breivik. Nórsko zatiaľ českú políciu nekontaktovalo. Hovorca českej bezpečnostnej informačnej služby len potvrdil, že sú pripravení spolupracovať. Breivik si nakoniec zbrane zaobstaral legálne v Nórsku obnovením členstva v streleckom klube. Tiež priznáva, že si založil farmu, aby mohol získať chemikálie na výrobu výbušnín. Potom popísal ako výbušniny vyrábala a modlil sa k Bohu, aby zabránil víťazstvu marxisticko-islamistickej aliancie a vyhladeniu kresťanov v Európe.

Michaela Janotová TA3, 24.7.2011

instreamové médiá, ktoré mali okamžite rozpoznať jeho kontaminačný potenciál a netváriť sa, že však predsa poslanci, rektori a intelektuáli sú voči nenávisťi imúnni. Breivick je chorý muž, ktorý s inkvizíčnou jasnozrivosťou povedal, že chápe utrpenie, ktoré spôsobil, ale čo sa dá robiť, niektoré liečebné procedúry sú bolestivé, obzvlášť tie, kde ide

o zdravie našej civilizácie. Ľudia, ktorí dnes uvažujú o vzťahoch medzi civilizáciami, náboženstvami, veriacimi a neveriacimi v kategóriách nadradenosti, nenávisťi, by si po kultúrnych jatkách mali uvedomiť jedno. Nie každý kresťanský fundamentalista je terorista, ale každý Breivick a Timothy Veigh sú kresťanskými fundamentalistami.

Vrah túžil získať slávu

Anders Behring Breivik sa stal najväčším masovým vrahom v Európe v dobách pokoja od skončenia druhej svetovej vojny. Nórsky blondiak vyšportovaný z posilňovne chystal masakru veľmi dlho. „Strávil som deväť rokov prípravami,“ poznačil si v zápiskoch. „Vlani na Vianoce kúpil tri fľaše francúzskeho vína, ročník 1979, aby ich vypil s členmi rodiny, lebo mal pocit, že sa približuje vykonanie jeho mučeníckej operácie,“ uviedla stanica BBC. Nikto však netušil, na oslavu čoho zaobstaral drahé víno. Tridsaťdvaročný Breivik spriadal plány iba vo svojej hlave. Pred týždňom umiestnil na sociálnej sieti Twitter myšlienku anglického filozofa Johna Stuarta Milla: „Jeden človek, ktorý verí, sa vyrovná silou státisícim ľuďom, ktorí majú iba záujmy.“ Jeho výklad citátu stál v piatok životy viac než 90 osôb. Breivik, ktorý vyštudoval manažment, pochádza z rozvedenej rodiny. Matka býva v luxusnej štvrti v Osle, otec sa dávnejšie odsťahoval do Francúzska. „Syna som nevidel od roku 1995,“ povedal pre noviny Verdens Gang.

Sporil si na atentát

Tesne pred masakrou Breivik umiestnil na internete 1 500-stranový manifest. Opisuje prípravu a motívy. „Zatknutie je súčasťou plánu. Chcem získať slávu,“ poznamenal si presvedčený, že bezpečnostné zložky ho pri akcii nezastrelia. V rozsiahlych textoch zachádzal do podrobností. Napríklad sa ponosoval, že matka ho dvakrát nakazila, a preto sa o nejaký čas posunulo ukončenie príprav útoku. Čo najviac zarobených peňazí si odkladal na atentát. Na určitý čas sa dokonca vrátil bývať k matke, aby ušetril na nájomnom. „Postupne sa vzdaloval od kamarátov a príbuzných, aby predišiel podozreniu,“ upozornil portál časopisu The Economist. Breivik sa označil za kresťanského fundamentalistu, ktorý neznáša marxistov a šírenie islamu. „Neexistuje krajina, kde by moslimovia pokojne žili s nemoslimami,“ napísal v jednej internetovej diskusii, pričom varoval pred katastrofálnymi následkami pokusu o toto súžitie. Moslimov pritom úplne nezatracoval, lebo napísal, že v Európe medzi nimi žijú aj skvelí jednotlivci. „Spoznal som viacero moslimov, ku ktorým cítim úctu. Neznamená to však, že budem súhlasiť s prítomnosťou islamu v Eu-

rópe. Moslimov, ktorí sa stopercentne neasimilujú do roku 2020, vyhostíme čo najskôr, ako sa nám podarí získať moc,“ zdôraznil v manifeste, ktorý nazval 2083: Európska deklarácia nezávislosti.

Chcel spojiť cirkvi

Ako 15-ročný sa dal z vlastnej vôle pokrstiť v protestantskom kostole, ale neskôr sa s touto cirkvou nestotožňoval: „Teraz pôsobí ako žart - kňazi v džínsoch pochodujú za Palestínu a kostoly vyzerajú ako minimalistické nákupné strediská. Som stúpencom nepriameho kolektívneho prestupu z protestantskej viery na katolícku,“ napísal podlá novin Dagbladet pred dvomi rokmi na internete. Breivik si v manifeste zaspomínal aj na škôlcke časy, keď sa stretol s prvými prípadmi, ktoré podľa neho dokazujú neschopnosť súžitia Nórov s potomkami moslimov. Ako príklad zataže pre spoločnosť menoval prisťahovalcov z Afriky: „Somáľčania tu sedia doma s nóorskymi pasmi a peniaze zo sociálnych dávok posielajú teroristom.“ Odsudzoval tri ideológie a hádzal ich do rovnakého koša: „Islamizmus viedol historicky k 300 miliónom mŕtvych. Komunizmus k 100 miliónom. Nacizmus k 6 - 20 miliónom. K všetkým ideológiám treba pristupovať rovnako,“ podčiarkol v manifeste. Breivik sa pustil do poslednej fázy príprav masakry, keď sa z nórskeho hlavného mesta vybral na vidiek. Viac než 100 kilometrov za Oslom si založil farmu na odľahlom mieste. Cieľom však nebolo pestovať zeleninu, ale nenápadne sa dostať k umelým hnojivám použiteľným na výbušniny. Začiatkom tohto leta sa už úplne vyhýbal stykom s ľuďmi. Podľa nórskeho médií tvrdil, že má veľa práce s hojnou žatvou. Nakonca rozšíril fámu, že mal homosexuálnu aféru, a preto sa hanbí stretávať. V piatok ukončil manifest stručnou poznámkou a 1 500 strán textu umiestnil na internet. „Myslím si, že toto je posledný text, ktorý píšem. Je piatok, 22. júla, 12:51,“ napísal. Potom sa vybral do centra Osla odpáliť auto s výbušnami a stadiaľ na ostrov vraždiť mladých ľudí.

Citáty z Breivikovho manifestu

- Po dlhom čase som sa znovu modlil. Vysvetlil som Bohu, že ak si neželá marxisticko-islamskú alianciu a ovládnutie Európy islamom, tak

musí zabezpečiť, aby zvíťazili bojovníci za zachovanie európskeho kresťanského sveta.

- Keď sa raz rozhodnete zaútočiť, je lepšie zabiť veľa ľudí ako málo, pretože riskujete, že sa zmenší želaný ideologický dosah útoku.

- Musím zohnať poloautomatickú pušku a pištoľ. S puškou by nemal byť problém, lebo som vykonal poľovnícke skúšky a mám brokovnicu sedem rokov. Mám čistý register trestov, takže nie je dôvod, pre ktorý by polícia mala zamietnuť moju žiadosť.

- Nabádam hrdinských rytierov, aby sa nevzdávali ani v prípade zatknutia. Naopak, treba začať fázu propagandy... Počítam, že budem považovaný za najväčšieho netvora od druhej svetovej vojny.

Anders Behring Breivik pózuje so zbraňou a opásaný zásobníkmi. Fotku umiestnil na interne Nášivka na ramene kombinézy obsahuje nenávislné slová označujúce sa na nej za poľovníka na marxistov s tým, že má povolenie zabíjať stúpencom multikulturalizmu.

Moslimovia sa snažia kolonizovať západnú Európu. Anders Behring Breivik nórsky atentátnik

Masoví vrahovia s veľkým počtom obetí

Timothy McVeigh, Oklahoma City, 1995 - 168 obetí Dvadsaťšesťročný veterán vojny v Perzskom zálive nechal explodovať dodávku, naplnenú výbušnami, pred sídlom federálnych úradov v Oklahome. Pri výbuchu a poškodení budovy zomrelo 168 ľudí, vyše 700 bolo zranených. Podľa McVeigha to bola pomsta za zásah FBI proti sekte davidianov v texaskom Wacu, pri ktorej zomrelo vyše 80 členov sekty. Zároveň chcel inšpirovať povstanie proti tyranskej federálnej vláde.

Čo Sung-hu Virgínia, 2007 - 32 obetí Juhokórejský študent na svojej ceste smrti areálom Virginského polytechnického inštitútu zabil 32 ľudí. Čo Sung-hu mal pred incidentom psychologické problémy, s ktorými sa vyrovnával aj písaním textov plných násillia. Pred svojím skutkom zanechal niekoľko videí a manifest, v ktorom sa prirovnáva k Ježišovi a vyjadruje svoju nenávisť voči boháčom. Považoval sa za záchrancu slabých a utláčaných.

Miroslav Čaplovič, Pravda 25.7.2011

Bohoslužby za obeť tragédie

Smútok v Nórsku. Po piatkovom výbuchu v Osle a masakry na ostrove Utoya sú ulice hlavného mesta ľudoprázdne. Krajina smúti za obeťami krvavých útokov. Takmer 100 zranených leží v nemocniciach. K obom útokom sa priznal 32-ročný Nór Anders Bering Breivik.

Redaktor: „Za obeť najhoršej tragédie od konca druhej svetovej vojny sa dnes modlili všetci veriaci. Na bohoslužbu prišli do kostola príbuzní obetí aj najvyšší predstavitelia štátu. Na obrade nechýbal ani kráľ Harald V. s manželkou a nórsky premiér.“

Jens Stoltenberg, nórsky premiér: „Pre každého príbuzného obeť je to osobná strata. Pre nás všetkých je to národná tragédia.“

Redaktor: „Bohoslužba za obeť útokov bola v katedrále v centre Osla, symbolicky len niekoľko stoviek metrov od miesta výbuchu, ktorý v piatok odštartoval sériu tragických udalostí. Ulice nórskej metropoly zostávajú aj

dva dni po útokoch vyľudnené a z centra sa stalo mesto duchov.“

Gary Hodgson, Kanadan žijúci v Nórsku: „Pripomína mi to udalosti z 11. septembra. Ľudia sú rovnako šokovaní, ako boli Američania. Nemyslím si, že sa v Nórsku niečo zmení. Ľudia budú po takejto tragédii ešte viac držať spolu a podporovať jeden druhého, len tak sa cez to môžu preniest.“

Redaktor: „Zatiaľ čo ľudia oplakávajú svojich blízkych, do Nórska prichádzajú sústrastné správy z celého sveta. Tisíce ľudí prejavujú solidaritu kladením kvetov a zapalovaním sviečok na uliciach. Na pozadí strašnej tragédie pokračuje vyšetřovanie jej okolností. Polícia zadržala a obvinila Andersa Breivika z oboch trestných činov. 32-ročný Nór sa k nim priznal. Po ďalších možných obetiach na ostrove Utoya pátra polícia. Počet mŕtvych sa tak môže ešte zvýšiť.“

Tomáš Pilz, STV 1, 24.7.2011

Viera ako rukojezník

Ako to vidím ja moderátor Matej „Sajfa“ Cifra

Dve tragické udalosti v Nórsku pred pár dňami šokovali celý svet. Ich obľudnosť a ohavnosť sa vymyká bežnej predstave, ktorú o Nórsku máme ako o tichej, usporiadanej, dobre fungujúcej spoločnosti s krásnymi fjordmi, vysokými daňami a krásnymi dôchodkami. Žiaľ, ako sme sa z novín dozvedeli, aj nórska spoločnosť sa skladá len z ľudí a ľudia sú nebezpečný a nevyspytateľný druh schopný efektívne šíriť strach a nenávisť. Či tak konajú s turbanom na hlave, či bez neho, s dlhou šedivou bradou či bez nej, s Koránom, aj bez neho, robia to, lebo sami majú strach. Nech to znie čudne, ale som rád, že v Nórsku neúradoval Korán, ale po dlhšej odmlke sa o slovo prihlásila aj Biblia. Útočník, označovaný za kresťanského fundamentalistu, teda konal v mene nášho milujúceho Boha, v ktorého mene sme od križiackych výprav predsa rozdávali len porozumenie. Vraj nikdy nie mečom, len slovom. Fundamentalizmus arabský či kresťanský je nebezpečný a násilný a vieru berie ako rukojezník, na ktorého „pre vyššie dobro“ poľahky namieri zbraň. S obeťami vraj treba počítať. **HN 26.7.2011**

nabáda na nedodržovanie írskych zákonov.

Prezident homosexuál?

Obraz Írska sa za posledné desaťročia spolu s odhalením pedofilných škandálov v cirkvi aj s hospodárskou krízou výrazne zmenil. Oslabilo to cirkev aj politikov. Kedysi sa podľa BBC hovorilo, že bohatá írská rodina sa spozná podľa toho, že má býka na poli a syna v kostole. No dnes je v krajine nedostatok kňazov. Za posledných šesť rokov Íri vydali štyri správy o sexuálnom zneužívaní kňazmi. „Obdobie podriadenosti (voči Vatikánu) je dávno preč,“ píše BBC. Dodáva, že podľa prieskumov má najväčšie šance stať sa prezidentom Írska homosexuál - nezávislý senátor David Norris. Zlepšovať povest Vatikánu by mal do Írska prísť pápež Benedikt XVI. na budúci rok. Vrcholný predstaviteľ katolíckej cirkvi v krajine nebol 32 rokov.

Ela Rybárová, SME 23.7.2011

Katolícke Írsko sa vzoprelo Vatikánu

Írsky premiér obvinil Vatikán, že chce utajiť sexuálne škandály. Vatikán zvažuje odpoveď.

Od inej krajiny by tá facka nebola taká silná. No keď premiér silne katolíckeho Írska verejne a ostro vystúpil proti Vatikánu, že sa snažil zatajiť pedofilné škandály kňazov, sídlo katolíckej cirkvi zostalo zaskočené. Vatikán ešte stále zvažuje, ako na obvinenia odpovedať.

Narcistická kultúra

Írsky premiér Enda Kenny sa v stredu v parlamente vyjadril proti Vatikánu najostrejšie v histórii krajiny, kde sa ku katolíckej cirkvi hlási takmer 90 percent občanov. Vo Vatikáne podľa neho dodnes vládne „narušená, elitárska a narcistická kultúra odtrhnutá od reality“. Vatikán podľa neho „zľahčoval“ alebo po svojom riešil zneužívanie detí, aby udržal „svoju moc, postavenie a povest“. „Toto nie je Rím. Toto je Írska republika v roku 2011,“ rozhorčoval sa v parlamente Kenny. Nahnevala ho ďalšia zo správ o sexuálnom zneužívaní kňazmi v Írsku. Podľa zistení Cloynovej sprá-

vy, ktorú zverejnili minulý týždeň, mal Vatikán odrádzať biskupov od toho, aby zneužívanie hlásili policii. Vyzývať na to mal v roku 1997 v liste írskym biskupom nuncius (veľvyslanec Vatikánu) v Dubline Luciano Storero. Ututlať aféru mali v jednej diecéze len nedávno, pred tromi rokmi. Správa spôsobila rozruch aj v najvyšších írskych cirkevných kruhoch. Írsky arcibiskup Diarmuid Martin povedal, že je „zahanbený, nahnevaný a zdeseň“. „Pýtam sa sám seba, či môžem byť hrdý na cirkev, ktorú vediem,“ hovoril v televízii RTE.

Vatikán chystá odpoveď

Aj pre napäté vzťahy Írsko stále nenahradilo svojho veľvyslanca vo Vatikáne, ktorému vypršal mandát minulý mesiac. Hovorca Vatikánu Federico Lombardi vo štvrtok neskoro večer len odkázal, že na obvinenia z Cloynovej správy odpovedajú „vo vhodnom čase“ a vyzval na „objektívnu“ diskusiu o tomto probléme. Predtým sa vyjadril, že v nunciom liste nebolo nič, čo by naznačovalo, že chce cirkev škandály utajiť alebo

Svet naruby Sloboda

Malajzijčanka Kamarija Aliová to má zložitú. V jej krajine súbežne fungujú dva súdne systémy - jeden náboženský pre moslimov a druhý občiansky pre ostatných. V tom práve spočíva jej problém. Aliová sa už necíti moslimkou. Prestúpila na iné náboženstvo. Keďže ju však od narodenia viedli ako vyznávačku islamu, moslimský súd jej konverziu zamietol. Márne Aliová protestuje, že ako nemoslimku by ju mal riešiť občiansky súd. V Európe by to mala nepochybne jednoduchšie. V Rakúsku nedávno sudca umožnil mladému mužovi, aby sa na vodičský preukaz vyfotil s cedidlom na špagety na hlave. Zákon totiž povoľuje na dokladových fotografiách len náboženské pokrývky hlavy. Niko Alm tvrdí, že je pastafarián - prívrženec cirkvi Lietajúcej špagetovej príšery. Tá vznikla v USA ako recesistický protest proti nanucovaniu náboženských pravidiel radikálnymi kresťanmi ostatným a proti tomu, aby náboženstvo zasahovalo do vyučovania. Dodnes ju jej priaznivci využívajú po celom svete ako skúšku toho, či ich vlády pristupujú k všetkým náboženstvám rovnako. Aj Aliovej skúška má potenciál byť dôležitým precedensom pre náboženské slobody. Jej sekta pre zmenu uctieva obrovský čajník. **Miloslav Surgoš**

Pravda 23.7.2011

Ježišov vinič – zvláštny úkaz

Veriaci tvrdia, že boh je všade prítomný a my musíme dodať, že istotne aspoň v zastúpení. Jednoznačne na tom bude niečo pravdy, lebo inak by sa asi dali ťažko vysvetliť úkazy, ktoré objavil muž z amerického Colorada pri viniči. Pre niekoho môže byť táto rastlina iba obyčajným viničom, ale ak sa na ňu podrobne pozriete, vyzerá ako Ježiš na kríži. Ateista bol rastlinou natoľko uchvátený, že si ju odfotil a obrázok umiestnil na svoj profil na Facebooku. A pochopiteľne zaujal širokú masu ľudí. To, že sa zvláštny tvar viniča nachádza rovno oproti kostolu preto veriaci chápu ako znamenie. Nazvali ho preto Ježišov vinič.“ **TV JOJ, 27.7.2011**

Na hladujúcich dávame málo

Peniaze v zbierkach na pomoc hladomorom trpiacim ľuďom v Afrike pribúdajú pomaly. Pomalé umieranie na hlad a choroby nepôsobí na ľudí tak silno, ako cunami či zemetrasenie, vysvetľujú si nadácie nízky záujem prispieť.

Do Afriky sa po viac ako devätnástich rokoch vrátil zabíjajúci hladomor. Slovenská spoločnosť na pomoci pre krajiny trpiace suchom a vojnou je však oveľa nižšia ako v iných zbierkach pre ľudí postihnutých katastrofami. Unicef Slovensko doteraz vyzbieral len niečo vyše šesťtisíc eur. V predošlých zbierkach mal po rovnakom čase desaťnásobne viac peňazí.

„Haiti aj cunami bola mediálna senzácia, čo malo vizuálnu akciu, kdežto hladomor prichádza pomaly, nafilmovať môžete len ľudí či suché pole,“ vysvetľuje nezáujem ľudí riaditeľ Unicefu Slovensko Miroslav Kaňa. „Vlnu nevidíte, svetoví umelci tam na dovolenke neboli. Pre médiá je to neatraktívne.“

Účty sú prázdne, aktivisti nemajú peniaze

Tentoraz nepomôže ani Konferencia biskupov Slovenska nedeľnou zbierkou v kostoloch. Pre Haiti vyzbierala vyše milióna eur, spolu vtedy nadácie vyzbierali vyše dvoch miliónov eur. KBS vyhlasuje každoročne aj zbierku pre Katolícku univerzitu. „Na Haiti bola iná situácia. My máme katolícku charitu, ktorá kontinuálne pomáha týmto krajinám. V tomto okamihu nebudeme vyhlasovať mimoriadnu zbierku,“ povedal hovorca KBS Jozef Kováčik. Hladomor vyhlasuje OSN, ak na 10-tisíc obyvateľov zomrú denne viac ako dvaja dospelí alebo štyri deti a 30 percent detí trpí podvýživou. Katolíckej charite, ktorá pripravila dva projekty pre Keňu a Somálsko, peniaze chýbajú, a tak zbierku navrhovala. Zo slovenských mimovládok dodnes vyzbierala najviac, 25-tisíc eur. Peniaze chýbajú aj ďalším organizáciám. Človek v ohrození vyzbieral iba niečo vyše štyritisíc eur. Nadácia Integra má na účte do 10-tisíc eur, 20-tisíc dostane od vlády. „Sme zameraní na dve krajiny - Etiópiu a Keňu. Na Etiópiu už máme 26-tisíc, do decembra vybudujeme mobilnú nemocnicu

a záchranne centrum. V Keni budeme vrátať studne, peniaze nám zatiaľ chýbajú,“ hovorí Alenka Milosavljevič.

Vláda dala iba 60-tisíc

Ministerstvo zahraničných vecí oslovilo niekoľko organizácií, ktoré v Afrike poskytujú humanitárnu pomoc, a trom z nich poskytlo po 20-tisíc eur. Viac pomôže Vysoká škola sv. Alžbety, ktorá vyčlenila zo svojho rozpočtu 100-tisíc eur. „Tridsať študentov zo slovenských univerzít podporíme 3300 eurami na letenku a diéty. Plus dostanú ďalších 2500 eur na mlieko a kašu, z čoho akútne zasýtiť päťsto detí,“ povedal zriaďovateľ školy profesor Vladimír Krčméry. Škola má v šiestich afrických štátoch 32 ľudí. „Bytostne sa nás to týka.“

Vykupujú zvieratá, kopú studne a liečia deti

„V Keni budeme vykupovať hospodárske zvieratá od miestnych, ktorí ich predávajú pod cenu či zvieratá hynú. Rodiny získajú príjem. Po období dažďov sa k chovu budú môcť vrátiť,“ povedal sekretár Slovenskej katolíckej charity Radovan Gumulák. Hľadajú človeka, ktorého by mohli vyslať do Somálska. Človek v ohrození bude distribuovať pitnú vodu v utečeneckých táboroch, kde je kritická situácia. Pitnú vodu a terapeutickú stravu poskytuje aj Unicef. Integra okrem výkopu studní sprostredkúva aj adopciu na diaľku. Len v najväčšom utečeneckom tábore v Keni je vyše 400-tisíc somálskych matiek s deťmi.

Ján Glovičko, 29.7.2011

Kam prispieť

- Slovenská katolícka charita: Číslo účtu: 4008058424/7500 v ČSOB, variabilný symbol 178. Názov účtu je Slovenská katolícka charita,

- MAGNA DETI V NÚDZI: Číslo účtu: 1331793011/1111 UniCredit Bank,

- UNICEF Slovensko: číslo účtu: 2629726297/1100 v Tatra banke, variabilný symbol 0611,

- Nadácia Integra: číslo účtu: 2625475865/1100, variabilný symbol: 999.

- Človek v ohrození: číslo účtu: 2666520298/1100, variabilný symbol: 1112, s textom .SOS SUCHO V AFRIKE“.

Mormóni: od rasizmu a polygamie k charite

Na Slovensku je ich málo, ich pôsobenie nevyvoláva väčšie konfrontácie

Sú mladí, slušne oblečení, často chodia vo dvojiciach a ponúkajú štúdium Biblie v angličtine. Priznávajú, že sú z Cirkvi Ježiša Krista svätých neskorších dní, väčšina ľudí však registruje skôr pojem mormóni. Ich riaditeľ pre verejné záležitosti na Slovensku Viliam Baťka tvrdí, že po svete tak zvestuje viac ako 50-tisíc členov. „Sú to ľudia od 18 do 20 rokov, ktorí dva roky života darujú nebeskému otcovi tým, že sa dobrovoľne prihlásia na misiu vo svete.“ Mormónov je dokopy asi 14 miliónov, na Slovensku však sotva 150.

Zmeny svätej knihy

„Cirkev vznikla v USA v 30. rokoch 19. storočia. Založil ju prorok Joseph Smith na podnet Ježiša Krista. Ten sa mu zjavil aj s nebeským otcom,“ tvrdí Baťka. „Neskôr sa mu zjavil anjel Moroni a informoval ho o knihe na zlatých doskách, ktorú mal vykopať a preložiť.“ Kritici sa tomu smejú a uvádzajú, že Smith vraj opísal aj rozmery zlatých platní. Z nich však po prepočte vyplynulo, že kniha by musela vážiť desiatky kilogramov. Faktom je, že Kniha Mormonova je pre cirkev (popri Biblii) dôležitým svedectvom o Kristovi. Podľa rôznych zdrojov boli v knihe urobené už tisícky zmien, čo deklasuje jej hodnotnosť. Boris Rakovský, riaditeľ Centra pre štúdium siekt pri Ekleziologickej rade cirkví v SR, vraví, že možným vysvetlením je takzvaný úrad „žijúceho proroka“. Prorok je prezidentom cirkvi a má právo meniť náuku. „Každý mormón môže dostať svoje súkromné zjavenie, ale iba prezident môže mať autoritatívne zjavenie pre celú cirkev. Jeho slovo sa často nadraduje slovu Biblie a iným spisom. Mormóni totiž veria, že Kristus riadi cirkev vždy novými zjaveniami. To im dovoľuje reagovať na dobu a revidovať učenie,“ vysvetľuje Rakovský. Baťka nadradenosť odmieta s tým, že vyhlásenia prezidenta sú vždy jednoznačne v súlade s Bibliou.

Rasisti v polygamii

Smithovi sa vyčítajú mnohoženstvo, ale aj podiel na podvodnom

bankrote istej banky. Vtedajší mormóni boli rasistami, černosi vraj svoju farbu kože získali ako trest od Boha. Zvláštne názory vraj prezentoval Smithov nástupca na poste prezidenta cirkvi

- Brigham Young. Tvrdil, že beloch, ktorý sa oženil s černoškou, musí byť zabitý. Baťka namieta, že o tom výroku nič nevie, „nevyskytuje sa v žiadnych učeniach cirkvi, navyše je v jasnom rozpore s Desatorom“. Boris Rakovský polygamii u súdobých mormónov potvrdzuje. „Vtedajší prorok ju však v roku 1890 po údajnom božskom zjavení zrušil. Pravda je ale taká, že to urobil pod tlakom amerických zákonov, pre ktoré bola táto prax neprijateľná.“ Viliam Baťka vraví, že rasizmus aj mnohoženstvo boli otázkou doby. „Podľa učenia raz budú všetci ľudia potrestaní za svoje hriechy.“ Priznáva však, že mnohoženstvo sa prestalo praktizovať aj pre zákony. „Dôležitým aspektom totiž je, že chceme dodržiavať legislatívu jednotlivých krajín.“

Krstia mŕtvych

Rozruch vzbudilo aj kopírovanie údajov z cirkevných matrik ako dôsledok dohody medzi Slovenskou archívnu správou a Genealogickou spoločnosťou. Tá má k mormónom mimoriadne blízko. Jedna z kópií sa zasiela priamo ich centrálnej knižnici v Salt Lake City. Vznikli tak podozrenia, či sa s údajmi neobchoduje. Keďže mormóni praktizujú posmrtné krsty, nahnevali aj katolícku cirkev. Bránia sa však, že ich zaujímali len údaje staršie ako sto rokov, ku ktorým má prístup každý záujemca. Baťka dnes tvrdí, že Genealogická spoločnosť v USA je od cirkvi nezávislá. „Má vlastné vedenie, my len podporujeme jej činnosť. Pri skenovaní nebol žiadny mormón, robili ho zamestnanci archívu.“ Podľa Rakovského mali mormóni už pred asi desiatimi rokmi zhromaždených cca 2,3 milióna mikrofilmov s menami a kópiami krstných listov vyše dvoch miliárd ľudí. V krstoch mŕtvych, ktorí sa nemôžu brániť, Viliam Baťka problém nevidí. „Aj v Biblii je zmienka o krstoch mŕtvych ľudí. Pre dušu mŕtveho je to príležitosť stotožniť sa s ním. Krst sa predsa nedeje bez vedomia mŕtveho. Keď totiž budeme vzkriesení, každý

bude môcť svoj postoj vyjaviť pred nebeským otcom,“ vraví Baťka. Šéf Centra pre štúdium siekt pri Ekleziologickej rade cirkví to vysvetľuje tým, že „mormóni veria, že každý má po smrti možnosť stať sa dodatočne mormónom a že všetci zosnuli o to aj naozaj stoja. To je dôvod, prečo skúmajú rodokmene a dávajú nemalé čiastky na získavanie mikrofilmov z archívov.“

Sekta či nie?

Cirkev je u nás registrovaná od roku 2006. „Z pohľadu tradičného kresťanstva ide o netypické a synkretické učenie spájajúce viac vplyvov a tradícií. Ostatné kresťanské cirkvi považujú za duchovne mŕtve. Mormóni totiž veria, že iba cirkev, ktorú založil Smith, je jediná pravá, obnovená. Takto ponímaná výlučnosť skutočne budí dojem sektárstva,“ vraví Rakovský. Baťka nesúhlasí, mormóni vraj s inými cirkvami spolupracujú. „Veľa aktivít sme realizovali aj s katolíkmi či evanjelikmi.“ Prečo potom stála rada KBS vyzývala katolíkov, aby nepodpisovali petíciu za registráciu mormónov? Baťka tvrdí, že šlo o osobný postoj, preto sa k tomu nechce vyjadrovať. Katolíci nezmenili názor ani po debate vtedajšieho veľvyslanca USA Rodolpha Valleeho s vtedajším arcibiskupom Jánom Sokolom, u ktorého loboval za zmäkčenie podmienok pre registráciu nových cirkví. Riaditeľ Centra pre štúdium siekt Rakovský hovorí, že určité chrámové rituály mormónov sú podobné slobodomurárskym rituálom.

Nefajčičia, nepijú

Mormóni sú podľa Baťku financovaní z príspevkov členov, peniaze od štátu odmietajú. Príspevky sú dobrovoľné. Kladú dôraz na rodinný život a morálku. „Sex pred manželstvom a manželskú neveru odsudzujú. Nefajčičia, nepijú alkohol, kávu ani čierny čaj, mäso jedia zriedka. Možno i preto majú povest' slušných, pracovitých a disciplinovaných ľudí a Utah patrí medzi krajiny s najvyššou gramotnosťou (94%) a najnižšou kriminalitou v USA.“ Známi sú charitatívnu činnosť. Baťka tvrdí, že na Slovensku pomáhajú najmä rôznym projektom z oblasti zdravotníctva či pri práci s Rómami. „Či je táto

pokračovanie na str. 7

dokončenie zo str.6

ich činnosť nezištná, alebo či sleduje aj isté strategické misijné ciele, si posúdiť netrúfam,“ uzatvára Rakovský.

Fakty

Z učenia mormónov

- Boh má hmotné telo, ale najskôr existoval vo forme inteligencie

- Boha našej zeme splodil so svojou manželkou iný boh, stal sa človekom, a až po dosiahnutí dokonalosti sa stal aj on bohom

- Na planéte obiehajúcej okolo hviezdy Kolob plodí Boh so svojimi manželkami deti, ktoré ako duchovné bytosti čakajú na okamih, keď sa usadia v tele dieťaťa na našom svete

- Neexistuje len jeden Boh, môže sa ním stať každý pravoverný mormón, ak si na zemi plnil náboženské povinnosti

Karol Sudor, SME 23.7.2011

Račianske zmenia architekti

Park na Račianskom mýte chcú riešiť štúdiou. Vyjadriť sa môžu aj obyvatelia.

nové mesto. Park pri frekventovanej križovatke na Račianskom mýte v bratislavskom Novom Meste chce mestská časť obnoviť. Vyriešiť musí ešte tamjšie pozemky. Nové Mesto pripravuje projekt revitalizácie a aj architektonické návrhy, ku ktorým sa budú môcť vyjadriť obyvatelia. Hovorca mestskej časti Marek Tettinger povedal, že k dispozícii budú mať štyri alebo päť štúdií. „Ľudia uvidia, ako by mohlo Račko vyzeráť.“ Diskusiu o parku začal ešte vlni dnešný starosta, vtedajší novomestský poslanec Rudolf Kusý (nezávislý). „Minulý rok sa spisali návrhy ľudí a na ich základe vznikli architektonické štúdie,“ hovorí Tettinger. „Keď budeme mať návrhy, opäť zvoláme zhromaždenie a prerokujeme ich s ľuďmi.“ Obnovu parku by mala platiť mestská časť. Projekt môže zdržať vyriešenie vlastníctva pozemkov, niektoré patria mestu, niektoré podľa Tettingera vrátili cirkvi. (lut), SME 26.7.2011

Kondolenčná kniha k úmrtiu biskupa Rudolfa Baláža

Rozlúčka so zosnulým banskobystrickým diecéznym biskupom Rudolfom Balážom bude v stredu 3. augusta v jeho rodnej obci Nevoľné v okrese Žiar nad Hronom. V katedrále svätého Františka Xaverského v centre Banskej Bystrice je od dnes verejnosti prístupná kondolenčná kniha k úmrtiu biskupa Baláža.“

STV 1, 28.7.2011

Drevené cerkvi a turisti

Drevené chrámy na severovýchode Slovenska stále priťahujú najväčšiu pozornosť turistov. Miestni sa z toho tešia, pomáhajú, informujú čo im sily i jazykové schopnosti stačia.“

Redaktor: „Drevené cerkvi na severovýchode Slovenska patria medzi jedinečné kultúrne dedičstvo. Dve z nich sú zapísané aj v zozname svetového kultúrneho dedičstva Unesco a logicky turistov lákajú najviac.“

nemecký turista v Bodružali: „Nádherne, fantastické.“

Redaktor: „Národné kultúrne pamiatky sú zamknuté. Pri všetkých nájdete meno a priezvisko, i telefónny kontakt na domáceho, ktorý vám cerkov príde otvoriť. V maličkých dedinkách Bodružala chodievala drevený chrám z roku 1658 turistom otvárať Helena Kazimírová: „Sláva Jesusu Christu, vitajte u nás v Bodružali, gréckokatolíckej cirkvi. Nechám všetko a idem každému otvoriť. Nikomu nepoviem že nie, len z každého sa teším, či zahraničný, či domáci, vítam každého s láskou božou.“

Redaktor: „Drevené chrámy podľa nej toto leto obdivuje menej zahraničných turistov.“

Helena Kazimírová: „S tými turistami je slabšie, asi staršie poumievali a mladí išli za prácou. Každý by chcel od fotiť a že zaďakujú, no ale milodar treba.“

Redaktor: „Jedinečnosť drevených sakrálnych stavieb veľmi dobre chápe aj prešovský gréckokatolícky arcibiskupský úrad. Má vlastnú cestovnú agentúru.“

Lubomír Petřík, hovorca gréckokatolíckej cirkvi: „Aby pomáhala prezentácii týchto chrámov sprostredkujú prehliadku toho ktorého dreveného chrámu.“

Redaktor: „Turisti však prichádzajú zväčša individuálne.“

nemeckí turisti v Ladomirovej: „Sme spokojní s návštevou, veľmi pekná a jedinečná drevená stavba a veľmi zaujímavý chrám.“

nemeckí turisti v Ladomirovej: „Špeciálne sa mi páčili nahrané informácie. Všetko dôležité o chráme v rôznych jazykoch.“

Redaktor: „Takýchto audiosprevodcov majú zatiaľ v desiatich drevených chrámoch.“

Lubomír Petřík, hovorca gréckokatolíckej cirkvi: „Do konca tohto roka by mali byť inštalované ešte v ďalších ôsmich drevených chrámoch, práve aj v drevenom chráme v Bodružali.“

Redaktor: „Zatiaľ si Helena Kazimírová v obci Bodružal bez problémov vystačí so svojou šikovnosťou, otvorenosťou a úprimnosťou, aj bez znalosti cudzieho jazyka.“

Pavol Sivák

TV Markíza, 26.7.2011

Do priemyselnej zóny v Topoľčanoch prichádza nový investor

Do priemyselnej zóny v Topoľčanoch prichádza nový investor. Je ním nemecká firma, ktorá odkúpila pozemok od cirkvi.“

Peter Baláž, primátor Topoľčan: „On už má jednu prevádzku v Krušovciach, je to firma na logistiku a montáž technologických celkov. Jednu halu majú

postavenú malú, tam nie je možnosť rozširovať a vlastne tuto, na tejto ploche cca. 5 hektárov chcú postaviť dvakrát takú veľkú halu ako mali tam a samozrejme tým pádom aj zvýšia objem montáží a zvýši sa aj zamestnanosť cca. o 90 ľudí.“

Rádio Slovensko, 27.7.2011

Zomrel odvážny biskup Rudolf Baláž

Problémom bol pre svoje postoje pre komunistov, Mečiarovu vládu, kritizoval aj tú Dzurindovu a Ivetu Radičovú pre interrupcie.

V Banskej Bystrici bili včera podvečer zvony. Diecézny biskup Rudolf Baláž zomrel vo veku 70 rokov v biskupskom sídle na embóliu.

Známy zostane veriacim aj neveriacim ako bojovník za demokraciu. V čase prvej Mečiarovej vlády vystúpil ako jeden z prvých predstaviteľov cirkvi a kritizoval politické pomery. Mečiarov režim a Slovenská informačná služba sa rozhodli biskupa zdiskreditovať v roku 1995. Biskupský úrad potreboval peniaze na dostavbu kňazského seminára v Badíne a získať ich chcel aj predajom renesančného umeleckého diela Kľaňanie Troch kráľov do Švajčiarska za 200-tisíc dolárov. Lexova Slovenská informačná služba nasadila agenta pod krycím menom Thomas Grabner, ktorý prejavil záujem.

Polícia neskôr zadržala reštaurátora triptychu a začala stíhať riaditeľa biskupského úradu Jozefa Hrtusa. Po zmene vlády Baláž požiadal súd o zastavenie konania a po piatich rokoch triptych vrátili biskupskému úradu.

Vláda sa mu ospravedlnila. Bis-

kup neskôr kritizoval aj Dzurindovu vládu, ktorá nepodpísala Vatikánske zmluvy o výhrade svedomia a počas prezidentskej kampane Ivetu Radičovú za jej postoje k interrupciám. Výrazne sa zaslúžil o to, že pápež Ján Pavol II. navštívil aj Banskú Bystricu. Narodil sa v roku 1940 v Nevoľnom. Študoval na bohosloveckej fakulte v Bratislave. Komunistický režim mu neumožnil ďalšie štúdium, aj napriek tomu ho v roku 1963 vysvätili za kňaza. Pôso-bil na farách na strednom Slovensku. Komunisti ho obvinili z protištátneho pôsobenia na mládež a urobili z neho traktoristu. Po páde režimu ho vymenovali za biskupa. O štyri roky neskôr stál na čele Konferencie biskupov až do roku 2000.

Daniel Vražda, SME, 28.7.2011

Životopis

- za kňaza ho vysvätili v roku 1963,
- strata štátneho súhlasu (1971-1982) -traktorista, vodič,
- za biskupa ho vysvätili 19. marca 1990,
- v roku 1995 ho v kauze vykonštruovanej SIS obvinili z nelegálneho predaja obrazu biskupstva,
- obraz biskupstvu vrátili 17.11.2000.

Doma bol na strednom Slovensku.

Náhla smrť biskupa Baláža

Šokujúca správa prišla z banskobystrickej diecézy

Veriaci prežívajú obrovský smútok. Vo veku 70 rokov zomrel biskup Mons. Rudolf Baláž.

Rudolf Baláž zomrel nečakane o 16. hodine vo svojom sídle v Banskej Bystrici. Informáciu nám potvrdil hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik. Otec Baláž sa napriek 70 rokom tešil dobrému zdraviu a bol známy hlavne svojimi energickými kázňami, v ktorých ostro kritizoval niekdajší komunistický režim. Nebol dlhodobo chorý. Podľa hovorca Jozefa Kováčika skončil na následky krvnej embólie. Rudolf Baláž sa narodil 20. novembra 1940 v Nevoľnom a za kňaza bol vysvätený v roku 1963. Práve bývalý komunistický režim výrazne poznačil jeho život. Napriek dobrým štu-

dijným výsledkom mu znemožnil ďalšie vzdelávanie. Za biskupa ho menovali v roku 1990. Šesť rokov potom pôsobil aj ako predseda Konferencie biskupov Slovenska.

(ekč), Plus jeden deň, 28.7.2011

Kde pôsobil

1963 – 1965 pôsobil ako kaplán v Brezne

1965 – 1967 pôsobil v Krupine
1967 – 1968 vo Vrútkach, v Kláštore pod Znievom a vo Vrútkach

1968 – 1970 pôsobil na Biskupskom úrade v Banskej Bystrici

1970 – 1971 bol správcom farnosti Pitelová

1982 – 1990 bol správcom farnosti Turčiansky Peter

14. februára 1990 bol menovaný za biskupa v Banskej Bystrici, kde pôsobil až do smrti.

Biskupa pochovajú v jeho rodisku

Veriaci ešte ani včera nechceli uveriť šokujúcej správe o náhlom odchode banskobystrického diecézneho biskupa Rudolfa Baláža (+ 70). Skonal 27. júla o 16. hodine v priestoroch svojej pracovne Biskupského úradu v Banskej Bystrici po masívnej embolizácii do pľúc.

Na kostoloch veľj čierne zástavy a na námestí, kde sídli biskupský úrad a kde biskup Baláž nečakane zomrel, zrušili všetky verejné podujatia až do jeho pohrebu 3. augusta. Nehrá ani zvonkohra na šikmej veži. Ticho namiesto nej pretínajú štyrikrát za deň zvony z veží kostolov. Každý deň budú zvoniť o 9., 11., 14. a 16. hodine vo všetkých chrámoch banskobystrickej diecézy. Ľudia včera chodili do katedrály na námestí, kde sa za biskupa modlili a podpísali do kondolenčnej knihy.

Celebrovať bude arcibiskup

Biskupa Baláža pochovajú v stredu 3. augusta v jeho rodisku Nevoľné v okrese Žiar nad Hronom. Pohrebné obrady sa začnú už o 10. hodine v Banskej Bystrici zádušnou svätou omšou v Kostole Nanebovzatia Panny Márie.

Celebrovať ju bude bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský. Očakáva sa príchod viacerých osobností politického a spoločenského života. Posledná rozlúčka bude pokračovať o 16. hodine svätou omšou v Nevoľnom.

„V predvečer pohrebu, 2. augusta, v Katedrále sv. Františka Xaverského bude možnosť uctiť si telesné pozostatky zosnulého duchovného otca,“ dodala hovorkyňa diecézy Zuzana Juhaniaková.

(ekč), Plus jeden deň, 29.7.2011

Baláž bol osobnosťou

Hlbokú ľútosť nad náhlým úmrtím banskobystrického biskupa Rudolfa Baláža vyjadrila predsedníčka vlády SR Ivetu Radičová. „Veľkosť osobnosti potvrdzoval v období komunistického režimu, keď mu režim na istý čas nedovolil oficiálne vykonávať kňazské povolanie, ako aj v čase mečiarizmu, keď sa ako biskup postavil na obranu princípov slobody a demokracie, za čo bol znevažovaný.“ **HN, 29.7.2011**